

Werk

Label: Other

Jahr: 1957

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?31311157X_0082|log138

Kontakt/Contact

Digizeitschriften e.V.
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

funkce $f_1(x), f_2(x), \dots, f_n(x)$ mají v intervalu (a, b) stupeň závislosti $n - l$, t. j. existuje $n - l$ lineárních kombinací (s konstantními koeficienty) těchto funkcí identicky rovných nule tak, že koeficienty těchto kombinací tvoří matici hodnosti $n - l$. Jarník v práci 85 podstatně zobecňuje tento výsledek, neboť ukazuje, že k platnosti uvedeného tvrzení stačí předpokládat, že determinant $W(f_1, f_2, \dots, f_n)$ má ve všech bodech intervalu (a, b) touž hodnotu, totiž l .

Pokusili jsme se aspoň zhruba na těchto stránkách nastínit hlavní směry vědecké produkce našeho jubilanta a prosíme čtenáře za prominutí, že při obsáhlosti jeho literární činnosti nemůže být tento referát ani zdaleka úplný a dokonalý. Pokud se týče rozboru a hodnocení ostatní publicistické, pedagogické a organizační činnosti Jarníkovy, zejména pokud se týče jeho obsáhlých monografií z diferenciálního a integrálního počtu a některých jeho velmi dokonalých a úplných kritických studií (B. Bolzano, D 6, D 34), odkazujeme čtenáře na článek, který k šedesátinám jubilantovým vyjde v *Pokrocích matematiky, fyziky a astronomie*, roč. 3 (1958).

Závěrem bychom chtěli vyzvednout ještě několik povahových rysů Jarníkovy osobnosti.

Akademik Jarník je člověkem skromným, někdy až příliš skromným, který vždy a za všech okolností jedná s nevšedním taktem. Nikdy a nikomu nedá najevo svou vědeckou převahu. Je trpělivý, někdy až příliš trpělivý v jednání. V situacích, kdy daleko mladší a daleko méně odborně fundovaní pracovníci ztrácejí rozvahu, Jarník zachovává klid. Je v tom kromě vysoké duševní inteligence a schopnosti posuzovati všechny věci se širokého hlediska také kus vyvíjená osobní disciplíny a síly vůle, která není každému dána. Pro tyto vzácné vlastnosti je Jarník nejen všemi svými přáteli ctěn a uznáván, ale také skutečně velmi oblíben. Má značný rozhled po kultuře, vřelý vztah k hudbě a je po několik desetiletí pravidelným návštěvníkem pražských koncertních síní. Hraje dobře tenis, je zdatným lyžařem, miluje přírodu a turistiku.

Mluvíme jistě jménem celé československé matematické obce a mnoha jeho zahraničních vědeckých ctitelů a přátel, jestliže přejeme akademikovi Jarníkovi pevné zdraví a mnoho úspěchů v další práci k prospěchu naší matematické vědy.

SEZNAM VĚDECKÝCH PRACÍ AKADEMIKA VOJTĚCHA JARNÍKA

Zkratky:

- Časopis..... Časopis pro pěstování matematiky a fyziky do roč. 75, 1950—51
Časopis pro pěstování matematiky od roč. 76, 1951 —
Чех. мат. ж. Чехословацкий математический журнал —
Czechoslovak Mathematical Journal

Rozpravy	Rozpravy II. tř. České akademie věd a umění
Bulletin	Bulletin international de l'Académie des sciences de Bohême
Věstník	Věstník Král. čes. spol. nauk
Сборник	Математический Сборник (Москва)
Труды Тбилиси...	Труды тбилисского математ. института (Тбилиси)
Acta Ar.	Acta Arithmetica (Warszawa)
Fundam.	Fundamenta mathematicae (Warszawa)
Prace	Prace matematyczno-fizyczne (Warszawa)
M. Z.	Mathematische Zeitschrift (Berlin)
M. A.	Mathematische Annalen (Berlin)
Monatsh.	Monatshefte für Mathem. und Physik (Leipzig und Wien)
Tohoku	The Tôhoku Mathematical Journal (Sendai)
Studia	Studia mathematica (Warszawa-Wrocław)

A. Původní vědecké práce

Práce vyšlé dvojmo (na př. originál v Rozpravách a výtah v jiném jazyku v Bulletinu) jsou uvedeny pod tímž číslem jako a), b) a pod.

1. O kořenech funkcí Besselových, Rozpravy 29 (1920), č. 28, 6 stran.
2. O funkci Bolzanově, Časopis 51 (1922), 248—264.
3. Poznámka k methodě postupných aproximací, Časopis 52 (1922), 51—55.
4. O číslech derivovaných funkcí jedné reálné proměnné, Časopis 53 (1923), 98—101.
5. a) O derivaci funkcí jedné proměnné, Rozpravy 32 (1923), č. 5, 8 stran.
b) Sur la dérivée des fonctions d'une variable, Bulletin 1923, 4 strany.
6. a) O rozšíření definičního oboru funkcí jedné proměnné, při němž zůstává zachována derivabilita funkce, Rozpravy 32 (1923), č. 15, 15 stran.
b) Sur l'extension du domaine de définition des fonctions d'une variable qui laisse intacte la dérivabilité de la fonction, Bulletin 1923, 5 stran.
7. a) O mřížových bodech v rovině, Rozpravy 33 (1924), č. 36, 23 strany.
b) Sur les points à coordonnées entières dans le plan, Bulletin 1924, 12 stran.
8. a) Několik poznámek o mřížových bodech v kruhu, Rozpravy 34 (1925), č. 27, 13 stran.
b) Quelques remarques sur les points à coordonnées entières à l'intérieur d'un cercle, Bulletin 1925, 3 strany.
9. Ueber die Gitterpunkte auf konvexen Kurven, M. Z. 24 (1925), 500—518.
10. a) O funkcích první třídy Baireovy, Rozpravy 35 (1926), č. 2, 13 stran.
b) Sur les fonctions de la première classe de Baire, Bulletin 1926, 11 stran.
11. Ueber bedingt konvergente Reihen, M. Z. 24 (1926), 715—732.
12. Ueber die Gitterpunkte auf homothetischen Kurven, M. Z. 26 (1927), 445—459.
13. Umordnungen von bedingt konvergenten Reihen, M. Z. 28 (1928), 360—371.
14. Ueber die Umordnung unendlicher Reihen, Věstník 1927, č. 8, 45 stran.
15. O integrování nekonečných řad, Časopis 57 (1928), 103—113.
16. O mřížových bodech ve vícerozměrných koulích, Časopis 57 (1928), 123—128.
17. a) O mřížových bodech ve vícerozměrných elipsoidech, Rozpravy 37 (1928), č. 27, 19 stran.
b) Sur les points à coordonnées entières dans les ellipsoïdes à plusieurs dimensions, Bulletin 1928, 10 stran.
18. Ueber Gitterpunkte in mehrdimensionalen Ellipsoiden, M. A. 100 (1928), 699—721.
19. Ueber Gitterpunkte in mehrdimensionalen Ellipsoiden. 2. Abhandlung, M. A. 101 (1929), 136—146.
20. Ueber Gitterpunkte in mehrdimensionalen Ellipsoiden, M. Z. 27 (1927), 154—160.

21. Ueber Gitterpunkte in mehrdimensionalen Ellipsoiden. 2. Mitteilung, M. Z. 28 (1928), 311—316.
Poznámka. Práce 18, 19 jsou zcela odlišné od prací 20, 21 přes stejný název. Totéž platí o jiných pracích stejného názvu, pokud jsou uvedeny pod různými pořadovými čísly.
22. Ueber Gitterpunkte in mehrdimensionalen Ellipsoiden, Tohoku 30 (1929), 354—371.
23. Bestimmung einer absoluten Konstanten aus der Theorie der trigonometrischen Reihen, Annali di matematica pura ed applicata, ser. 4, sv. 6 (1928—29), 7 stran. Společně s K. Grandjotem, E. Landauem a J. E. Littlewoodem.
24. Ueber Gitterpunkte in mehrdimensionalen Kugeln, M. Z. 30 (1929), 768—786.
25. Ueber das Riemannsche Integral, Věstník 1929, č. 1, 14 stran.
26. Zur metrischen Theorie der diophantischen Approximationen, Prace 36 (1928—29), 16 stran.
27. Ueber Gitterpunkte in mehrdimensionalen Ellipsoiden, M. Z. 32 (1930), 152—160. Společně s A. Walfiszem.
28. a) Několik poznámek o Hausdorffově míře, Rozpravy 40 (1930), č. 9, 8 stran.
b) Quelques remarques sur la mesure de M. Hausdorff, Bulletin 1930, 6 stran.
29. O jistém problému minimálním, Práce moravské přírodovědecké společnosti, sv. 6, spis 4, 1930, 57—63.
30. Diophantische Approximationen und Hausdorffsches Mass, Сборник 36 (1929), 371—382.
31. Sur les points à coordonnées entières dans les ellipsoïdes à plusieurs dimensions, Věstník 1930, č. 6, 11 stran.
32. Sur une fonction arithmétique, Věstník 1930, č. 7, 13 stran.
33. Ueber die Mittelwertsätze der Gitterpunktlehre, M. Z. 33 (1931), 62—84.
34. Ueber die Mittelwertsätze der Gitterpunktlehre. 2. Abhandlung, M. Z. 33 (1931), 85—97.
35. Ueber die simultanen diophantischen Approximationen, M. Z. 33 (1931), 505—543.
36. Ein Existenzsatz aus der Theorie der diophantischen Approximationen, Prace 39 (1932), 135—144.
37. Zur Theorie der diophantischen Approximationen, Monatsh. 39 (1932), 403—438.
38. Ueber die Mittelwertsätze der Gitterpunktlehre, Věstník 1931, č. 20, 17 stran.
39. Ueber die Differenzierbarkeit stetiger Funktionen, Fundam. 21 (1933), 48—58.
40. Ueber die Mittelwertsätze der Gitterpunktlehre. 3. Abhandlung, M. Z. 36 (1933), 581—617.
41. Ueber die Menge der Punkte, in welchen die Ableitung unendlich ist, Tohoku 37 (1933), 248—253.
42. O jedné třídě funkcí spojitých, Časopis 63 (1934), 135—146.
43. O minimálních grafech, obsahujících n daných bodů, Časopis 63 (1934), 223—235. Spolu s M. Kösslerem.
44. Sur la dérivabilité des fonctions continues, Spisy přírodov. fakulty univ. Karlovy, č. 129 (1934), 7 stran.
45. Ueber Gitterpunkte in mehrdimensionalen Ellipsoiden: eine Anwendung des Hausdorffschen Massbegriffes, M. Z. 38 (1934), 217—256.
46. Sur les nombres dérivés approximatifs, Fundam. 22 (1934), 4—16.
47. Ueber die stetigen Abbildungen der Strecke, Monatsh. 41 (1934), 408—423.
48. Sur la dérivée approximative unilatérale, Věstník 1934, č. 9, 10 stran.
49. Untersuchungen über einen van der Corputschen Satz, M. Z. 39 (1935), 745—767. Společně s E. Landauem.

50. Sur l'approximation des fonctions continues par les superpositions de deux fonctions, Fundam. 24 (1935), 206—208. Společně s V. Knichalem.
51. Sur les superpositions des fonctions continues non décroissantes, Fundam. 25 (1935), 190—197. Společně s V. Knichalem.
52. Remarque sur les nombres dérivés, Fundam. 23 (1934), 1—8.
53. a) O simultánních diofantických aproximacích, Rozpravy 45 (1935), č. 19, 16 stran.
b) Sur les approximations diophantiques simultannées, Bulletin 1935, 8 stran.
54. Ueber einen Satz von A. Khintchine, Prace 43 (1935), 1—16.
55. Sur une propriété des fonctions continues, Časopis 65 (1936), 53—63.
56. Ueber einen Satz von A. Khintchine. 2. Mitteilung, Acta Ar. 2 (1936), 1—22.
57. Sur les fonctions de deux variables réelles, Fundam. 27 (1936), 147—150.
58. Ueber die angenäherte Lösung der Gleichung $x_1\theta_1 + \dots + x_n\theta_n + x_0 = 0$ in ganzen Zahlen, Časopis 66 (1937), 192—205.
59. Eine Bemerkung über lineare Kongruenzen, Acta Ar. 2 (1937), 214—220. Společně s P. Erdősem.
60. Neuer Beweis eines Khintchineschen Satzes, Časopis 67 (1938), 109—113.
61. Sur un problème de M. Čech, Věstník 1938, č. 6, 7 stran.
62. Zum Khintchineschen „Uebertragungssatz“, Труды Тбилиси, 3 (1938), 193—216.
63. Sur les solutions approchées de l'équation $x_1\theta_1 + x_2\theta_2 + x_0 = 0$ en nombres entiers x_1, x_2, x_0 , Věstník 1938, č. 7, 26 stran.
64. Sur un théorème de M. Mahler, Časopis 68 (1939), 59—60.
65. Remarques à l'article précédent de M. Mahler, Časopis 68 (1939), 103—111.
66. Ueber einen p -adischen Uebertragungssatz, Monatsh. 48 (1939), 277—287.
67. Eine Bemerkung zur Gitterpunktlehre, Časopis 69 (1940), 57—60.
68. Zur Gitterpunktlehre der Ellipsoide $\alpha_1(u_1^2 + \dots + u_r^2) + \alpha_2(u_{r+1}^2 + \dots + u_r^2) \leq x$, Věstník 1940, č. 3, 63 stran.
69. Ueber die Mittelwertsätze der Gitterpunktlehre. 5. Abhandlung, Časopis 69 (1940), 148—174.
70. Zur Gitterpunktlehre der Ellipsoide $\alpha_1(u_1^2 + \dots + u_r^2) + \alpha_2(u_{r+1}^2 + \dots + u_r^2) \leq x$. Zweite Abhandlung, Časopis 70 (1940), 1—33.
71. Věty o střední hodnotě z teorie mřížových bodů. 6. pojednání, Časopis 70 (1941), 89—103.
72. Dvě poznámky ke geometrii čísel, Věstník 1941, č. 24, 12 stran.
73. a) O lineárních nehomogenních diofantických aproximacích, Rozpravy 51 (1941), č. 29, 21 stran.
b) Sur les approximations diophantiques linéaires non homogènes, Bulletin 1946, 16 stran.
74. a) K hlavní větě geometrie čísel. Rozpravy 53 (1943), č. 43, 15 stran. Společně s V. Knichalem.
b) Sur le théorème de Minkowski dans la géométrie des nombres, Bulletin 1946, 15 stran. Společně s V. Knichalem.
75. Sur les approximations diophantiques des nombres p -adiques, Revista de Ciencias, Lima, 47 (1945), 489—505.
76. On the main theorem of the Minkowski geometry of numbers, Časopis 73 (1948), 1—8.
77. On the successive minima of arbitrary sets, Časopis 73 (1948), 9—15.
78. On Estermann's proof of a theorem of Minkowski, Časopis 73 (1949), 131—140.
79. O kružnici křivosti, Časopis 73 (1949), D 37—D 51.
80. Sur la symétrie des nombres dérivés approximatifs, Annales de la société polonaise de mathématique, Kraków, 21 (1948), 214—218.

81. Une remarque sur les approximations diophantiennes linéaires, *Acta scientiarum mathematicarum*, Szeged, 12 (1950), 82–86.
82. Sur le produit de composition de deux fonctions continues, *Studia* 12 (1951), 58–64.
83. К теории однородных линейных диофантовых приближений, *Чех. мат. ж.* 79 (1954), 330–353.
84. К метрической теории цепных дробей, *Чех. мат. ж.* 79 (1954), 318–329.
85. Lineární závislost funkcí jedné proměnné, *Časopis* 80 (1955), 32–43.

B. Kongresové referáty

1. Über Gitterpunkte in mehrdimensionalen Kugeln, *Sprawozdanie z I. kongresu matematyków krajów słowiańskich*, Warszawa 1929, 244–245.
2. Ueber Gitterpunkte in mehrdimensionalen Ellipsoiden, *Verhandlungen des Internat. Mathematikerkongresses*, Zürich 1932, sv. II, 24–25.
3. Zur Theorie der diophantischen Approximationen, *Comptes rendus du Congrès international des mathématiciens*, Oslo 1936, sv. II, 11.
4. Sur quelques points de la théorie géométrique des nombres, *Zprávy o 2. sjezdu matematiků zemí slovanských*, Praha 1934 (též *Časopis* 64 (1934–35)), 26–48.
5. Ueber lineare diophantische Approximationen, *Bericht über die Mathematikertagung in Berlin* 14.–18. I. 1953, 189–192.

C. Knižní publikace

1. Úvod do theorie množství, *Dodatek do K. Petra Integrálního počtu*, 2. vyd., JČMF, Praha 1931, 655–725.
2. O derivovaných číslech funkcí jedné proměnné, *Dodatek do knihy E. Čecha, Bodové množiny*, JČMF, Praha 1936, 245–265.
3. Úvod do integrálního počtu vydala JČMF ve sbírce Kruh, sv. 12, 1938, stran 168.
4. Úvod do počtu diferenciálního, 1. vyd., JČMF, Knihovna spisů matematických a fyzikálních, sv. 22, 1946, stran 448.
5. Úvod do počtu integrálního, 1. vyd., JČMF, Knihovna spisů matematických a fyzikálních, sv. 22, 1948, stran 324.
6. Úvod do počtu diferenciálního, 2. vyd., Přírodovědecké vydavatelství, 1951.
7. Úvod do počtu diferenciálního, 3. vyd., NČSAV, 1953, stran 449.
8. Diferenciální počet, Pokračování Úvodu do počtu diferenciálního, 1. vyd., NČSAV, 1953, stran 595.
9. Úvod do počtu integrálního, 2. vyd., NČSAV, 1954, stran 295.
10. Integrální počet II, 1. vyd., NČSAV, 1955, stran 760.
11. Diferenciální počet I, 4. vyd., NČSAV, 1955, stran 451.
12. Integrální počet I, 3. vyd., NČSAV, 1956, stran 299.
13. Diferenciální počet II, 2. vyd., NČSAV, 1956, stran 609.

D. Studie referativní a kritické

1. Recense: *G. H. Hardy and M. Riesz*, *The General Theory of Dirichlet's Series*, *Časopis* 51 (1922), 339–340.
2. Felix Klein †, *Časopis* 55 (1925), 105–108.
3. Recense: *G. Valiron*, *Fonctions entières et fonctions méromorphes d'une variable*—*P. Lévy*, *Analyse fonctionnelle*, *Časopis* 55 (1926), 191.
4. Recense: *E. Landau*, *Vorlesungen über Zahlentheorie I–III*, *Časopis* 57 (1927), 62–63.

5. Mengerova teorie dimensí, Časopis 58 (1929), 367—374.
6. Bolzanova „Functionenlehre“, Časopis 60 (1931), 240—262.
7. Recenze: Poznámky k článku prof. Fr. Rádl: Odpověď k recenzi prof. Petra, Časopis 61 (1932), 211—223.
8. Recenze: Ještě k „Učebnici“ prof. Fr. Rádl, Časopis 62 (1932), 68—74.
9. Recenze: W. Sierpiński, Wstęp do teorii funkcji zmiennej rzeczywistej, Časopis 63 (1933), 53.
10. Nový matematický časopis (Compositio mathematica), Časopis 63 (1934), 312—313.
11. Recenze: Tři knihy o funkcích skoroperiodických. A. S. Besicovitch, Almost periodic functions - H. Bohr, Fastperiodische Funktionen - J. Favard, Leçons sur les fonctions presque-périodiques, Časopis 64 (1935), D 89—91.
12. Recenze: E. Landau, Grundlagen der Analysis — E. Landau, Einführung in die Differentialrechnung und Integralrechnung, Časopis 64 (1935), D 91—92.
13. Nový matematický časopis (Acta arithmetica), Časopis 64 (1935), D 122—123.
14. Recenze: A. Zygmund, Trigonometrical series — S. Kaczmarz a H. Steinhaus, Theorie der Orthogonalreihen, Časopis 65 (1936), D 117—122.
15. Recenze: E. C. Titchmarsh, The Zeta-Funktion of Riemann — A. E. Ingham, The Distribution of Prime Numbers, Časopis 67 (1937), D 54—56.
16. Edmund Landau†, Časopis 67 (1938), D 215—216.
17. Recenze: E. Landau, Über einige neuere Fortschritte der additiven Zahlentheorie — J. M. Vinogradov, Novyj metod v analitičeskoj teorii čisel, Časopis 67 (1938), D 303—306.
18. Recenze: S. Saks, Theory of the Integral, Časopis 68 (1939), D 111—113.
19. Návod ke studiu analyzy pro začátečníky, Časopis 70 (1941), D 109—116.
20. Recenze: O. Haupt, G. Aumann, Differential- und Integralrechnung, Časopis 70 (1941), D 224—227.
21. Recenze: A. J. Chinčín, Tři perly teorie čísel, Časopis 74 (1949), D 87—88.
22. Recenze: I. M. Vinogradov, Úvod do teorie čísel, Časopis 74 (1949), D 88—89.
23. Nový důkaz věty o rozdělení prvočísel, Časopis 74 (1949), D 51—54.
24. Recenze: C. L. Siegel, Transcendental Numbers, Časopis 75 (1950), D 436—440.
25. Recenze: Tři sovětské knihy o analytické teorii čísel, Časopis 76 (1951), 35—65.
26. Před ustavením Československé akademie věd, Časopis 77 (1952), 205—207.
27. Před ustavením Československé akademie věd, Časopis Ústředního ústavu astronomického 2 (1952), 1.
28. Recenze: A. Apfelbeck, Příspěvek k Chinčinovu principu přenosu, Časopis 77 (1952), 93.
29. Recenze: J. Kurzweil, Příspěvek k metrické teorii diofantických aproximací, Časopis 77 (1952), 94.
30. Recenze: Z. Zuhorski, O křivkách, jejichž tečna nabývá na každém oblouku všech směrů, Časopis 77 (1952), 94—95.
31. Recenze: A. J. Chinčín, Řetězové zlomky, Časopis 78 (1953), 113—116.
32. Vědecké práce M. Kösslera, Časopis 80 (1955), 106—115.
33. a) Deset let matematiky v osvobozeném Československu, Časopis 80 (1955), 261—273.
b) Десять лет математики в освобожденной Чехословакии, Чех. мат. ж. 80 (1955), 291—307.
34. Bernard Bolzano a základy matematické analyzy, Sborník „Zdeňku Nejedlému Československá akademie věd“, 450—458.
35. Něco o problémech a methodách moderní matematiky, vyšlo v publikaci „XX. století a co dalo lidstvu“, III. svazek, 12—46.

V tomto seznamu nejsou uvedeny recenze pro různé referativní časopisy a hesla, která Jarník zpracoval pro naučné slovníky a pod.